

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**

Van
5.1.2.e

Datum
10 februari 2023

Referentie
35685063

Bijlagen
Brief TK FVD
Brief TK PVV
Artikel Folia en Parool

Intern OCW afgestemd
OWB, DE

nota

Schriftelijke Kamervragen van de leden Dekker (FVD) en
Beertema (PVV) over academische vrijheid aan de UvA

Aanleiding

De Tweede Kamerleden Dekker (FVD) en Beertema (PVV) hebben u schriftelijke vragen gesteld naar aanleiding van berichtgeving over een docent bij de UvA, die zijn zorgen uit over de "woke cultuur" en de invloed daarvan op de academische vrijheid. De vragen zijn ingediend op 25 januari jl.

Geadviseerd besluit

Indien u akkoord bent wordt uw beantwoording op deze twee sets schriftelijke vragen naar de Tweede Kamer gestuurd.

Kernpunten

- De docent in kwestie heeft een opiniestuk gepubliceerd in Folia. Hij meldt dat de academische vrijheid bij de UvA onder druk staat en illustreert dit met eigen ervaringen. De opleidingsdirecteur heeft vervolgens in een bericht aan studenten afstand genomen van zijn uitspraken over de legitimiteit van het begrip non-binair.
- U wordt gevraagd te reageren op de ervaringen waarover de docent schrijft en de reactie van de UvA. U geeft aan de zaak niet te kunnen beoordelen aangezien het een personele aangelegenheid betreft, en verwijst naar het onafhankelijke onderzoek dat het CvB heeft ingesteld.
- U wordt gevraagd of diversiteit in de academie ook politieke en ideologische opvattingen mag betreffen. U bevestigt dit. Ook benadrukt u het belang van academische standaarden voor debat en de verantwoordelijkheid van docenten. U wijst op het onderzoek dat u dit jaar laat uitvoeren naar diversiteit en zelfcensuur in het hoger onderwijs en de wetenschap n.a.v. de motie Van der Woude.
- U stelt dat elke medewerker het recht heeft om het beleid van de universiteit te bekritisieren. Tegelijkertijd moet de opleidingsdirecteur dit beleid kunnen uitdragen. Zij spreekt uit dat iedereen welkom is en respect verdient, ook non-binaire studenten en docenten.
- U onderschrijft dat de sociale veiligheid van studenten en medewerkers soms op gespannen voet kan staan met de vrijheid van meningsuiting en de academische vrijheid, en dat het in eerste instantie aan de universitaire bestuurders is om daar een verstandige weg in te vinden.

Het bericht in Het Parool en het opiniestuk in Folia zijn als bijlage toegevoegd bij deze nota.

Toelichting

Datum

2 februari 2023

Strekking van het opiniestuk in Folia

- De auteur beklaagt zich over het diversiteitsbeleid van de UvA.
- Hij waarschuwt dat de academische vrijheid bij de UvA, in het bijzonder bij de sociale wetenschappen, onder druk staat, mede door politieke correctheid en linkse dogmatische ideologie.
- De auteur ervaart morele afkeuring van studenten en collega's ten aanzien van zijn standpunten en interesses, zoals
 - zijn opvatting over het begrip "non-binair";
 - zijn voornemen om de rol van de islam bij homofobie geweld te onderzoeken; en
 - zijn kritiek op het coronabeleid.
- Hij stelt dat het steeds moeilijker wordt om binnen de UvA begeleiding en financiering te vinden voor het onderzoek dat hij wil doen.
- Hij beweert dat hij een functie bij een summer school heeft verloren vanwege zijn opvattingen.
- Hij meldt dat hij zich bij het CvB heeft gemeld als klokkenluider.

Vervolg

- De betrokken opleidingsdirecteur heeft een bericht gestuurd aan de studenten waarin zij afstand neemt van de standpunten en uitingen van de docent, aldus Het Parool. De UvA heeft het bericht niet met ons gedeeld maar dit wel bevestigd.
- De publicatie in Folia leidde tot aandacht hiervoor bij o.a. Het Parool, De Telegraaf, Dit is de Dag (NPO Radio 1) en Ongehoord Nederland.
- Het CvB heeft op 3 februari (twee weken na publicatie Folia) bekend gemaakt de kwestie te laten onderzoeken door een onafhankelijke commissie onder leiding van Carel Stolker.
- De commissie onderzoekt o.a. of er sprake is van ernstige institutionele misstanden die leiden tot een bedreiging van de academische vrijheid en de kwaliteit van onderwijs en onderzoek. De docent heeft op Twitter kenbaar gemaakt vertrouwen te hebben in deze aanpak.

Afstemming

Voor een controle op feitelijke onjuistheden in de beantwoording heeft ambtelijke afstemming plaatsgevonden met de UvA.

Onderzoek academische vrijheid

De motie Van der Woude "verzoekt de regering om te laten onderzoeken of zelfcensuur en beperking van diversiteit van perspectieven in de wetenschap en het hoger onderwijs een rol spelen, met daarbij ook aandacht voor de toenemende bedreiging, intimidatie en haatreacties naar wetenschappers, en onvrije gevoelens van studenten, en met aanbevelingen te komen hoe het vrije woord van studenten en veiligheid van wetenschappers binnen wetenschappelijke waarheidsvinding te allen tijde beschermd dienen te worden."

- U heeft eerder toegezegd dit najaar resultaten te delen met de Kamer.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.